

Från: Johan Swahn [johan.swahn@mkg.se]
Skickat: den 27 september 2011 08:21
Till: Karita Research, Kjell Andersson; anders.svalin@rfl.se;
christer.bohlin@askskyddskonsult.se; Christina Lilja; chrisl@kth.se; Gunnar Hultquist;
Ingela.Pronchev@regionupsala.se; Lars Birgersson; Marie Berggren; Miles Goldstick;
Peter Szakálos; Peter Wikberg; Roland Davidsson; Rolf Persson; Sofie Tunbrant;
mats.boman@mkem.uu.se; Kenneth Möller; claes.taxen@swerea.se; Lars-Erik
Johannesson (Claytech); Siren Bortelid Moen
Kopia: Jan Linder; Kenneth Gunnarsson; Johan Swahn; Oscar Alarik; Anna Wolf; Joanna
Widstrand; Christine Anvegård; Joanna Cornelius
Ämne: SKB:s referensgrupp: Förslag till försök för att avgöra frågor om syrgasfrihet vid
Prototypförvarsupptaget

Till: SKB:s referensgrupp för kopparkorrosionsforskning i en syrgasfri miljö

Hej!

På förra mötet för SKB:s referensgrupp för kopparkorrosionsforskning i en syrgasfri miljö den 21/8 förekom en diskussion om det är syrgasfritt eller inte efter 8 år i Prototypförvarsförsöket i Äspölaboratoriet. SKB:s projektledaren för de nya försöken som ska studera kopparkorrosion vid upptaget av kapsel 5 senare i höst menade redan innan försöken genomförts att all kopparkorrosion som kan ha förkommit på kopparytor skulle bero på korrosion av syrgas. Detta ifrågasattes bestämt av KTH-forskaren Peter Szakálos som ansåg att det finns vetenskapligt stöd, bland annat från MiniCan-försöket och REX-försöken, som pekar på att syrgasfrihet skulle kunna uppnås betydligt snabbare, kanske redan inom veckor eller månader efter deponering.

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, anser att det är utmärkt att SKB efter påpekanden från föreningen och andra aktörer nu genomför mer omfattande kopparkorrosionsstudier vid upptaget av den första delen av Prototypförvaret. Det är däremot problematiskt om de resultat som fås inte kan tolkas inom den vetenskapliga kontrovers som rör om det förekommer mer omfattande korrosion, inte bara från sulfider, när syrgasen i förvaret förbrukats.

Efter att ha funderat på denna fråga sedan det senaste mötet föreslår MKG nu att forskaren Karsten Pedersen vid Göteborgs universitet kontaktas för att diskutera möjligheten att mäta den bakteriella aktiviteten i den lera som finns i närheten av de kopparytor som ska studeras i de nya försöken. Det kan vara möjligt att genom sådana studier konstatera om försöket är syrgasfritt, åtminstone vid brytningen av förvaret.

MKG anser även att kraftindustrins kärnavfallsbolag SKB bör redovisa i vilken mån liknande studier planeras vid den generella analysen av leran som tas upp vid upptagen av de bägge prototypförvarskapslarna, försök som SKB inte har velat koppla till referensgruppens arbete. MKG menar att bolaget bör lägga en särskild fokus på att ta fram så mycket kunskap som möjligt om när syrgasfrihet uppnås i slutförvaret. Om inte det görs är det svårt att studera hur kopparytor beter sig när syrgasfrihet uppträder.

Bästa hälsningar,

Johan Swahn

cc, Jan Linder, Strålsäkerhetsmyndigheten
Naturskyddsföreningens och MKG:s arbetsgrupp för deltagande i prövningen av
slutförvarsansökningarna

--
Johan Swahn

Kanslichef

Förslag till försök för att avgöra frågor om syrgasfrihet – Johan Swahn

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG Box 7005, 402 31 Göteborg Sidan 2 av 2

Telefon: 031-711 00 92 Fax: 031-711 46 20

Mobil: 070-467 37 31

E-post: johan.swahn@mkg.se

Skype: jswahn

Hemsida: <http://www.mkg.se>

Besöksadress: Norra Allégatan 5